

Statenmededeling aan Provinciale Staten

Onderwerp

Start proces herziening Provinciaal Waterplan (PWP)

Datum

3 december 2013

Documentnummer

3506338

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Kennisnemen van

Het (voorbereidings)proces voor de herziening van het Provinciaal Waterplan (PWP)

Aanleiding

Het watersysteem van Brabant heeft niet alleen een intrinsieke en productiewaarde; een schone en veilige leefomgeving is ook van belang om tot de Europese top van kennis- en innovatieregio's te blijven behoren. Het vigerend Provinciaal Waterplan 2010-2015 (PWP) geeft invulling aan drie hoofddoelen:

1. Brabant heeft de juiste waterhoeveelheid voor mens, dier en plant;
2. Schoon grondwater en oppervlaktewater voor iedereen;
3. Een adequate bescherming van Brabant tegen overstromingen.

Het PWP 2010-2015 (zie www.brabant.nl/waterplan) loopt eind 2015 af. Vanwege Europese verplichtingen (Kaderrichtlijn Water (KRW)) heeft het plan een looptijd van 6 jaar en dient een herzien PWP uiterlijk 22 december 2015 te zijn vastgesteld. In hetzelfde tijdsbestek moeten de waterschappen hun Waterbeheerplannen (WBP) actualiseren en legt het Rijk haar doelen en maatregelen vast in de (opvolger) van het Nationaal Waterplan.

Bevoegdheid

De voorbereiding en het opstellen van een herzien PWP is de bevoegdheid van Gedeputeerde Staten. Provinciale Staten hebben de bevoegdheid om het PWP (de kaderstellende beleidsnota voor het waterbeleid) vast te stellen. De Commissie Ecologie en Ruimte kan desgewenst richting geven aan het voorgestelde proces door dit te agenderen voor een beeldvormingsbijeenkomst.

Kernboodschap

Datum

3 december 2013

Documentnummer

3506338

1. *Het PWP moet worden herzien.*

- Het huidige Provinciaal Waterplan heeft een looptijd tot eind 2015. Om tijdig een herzien PWP te kunnen vaststellen moet het plan eind 2014 in ontwerp door PS worden vastgesteld.
- Op grond van de Kaderrichtlijn Water dient er elke 6 jaar een plan voor het waterbeleid te worden vastgesteld, waarin de doelen en maatregelen zo nodig worden geactualiseerd. Een simpele verlenging van het huidige plan is dus niet mogelijk.
- Voor het opstellen van een Omgevingsvisie is het nu te vroeg. De nieuwe Omgevingswet treedt naar verwachting niet eerder dan 2018 in werking.
- In het bestuurlijk overleg tussen het college van GS en de Noord-Brabantse WaterschapsBond (NBWB) is afgesproken dat waterschappen en provincie samenwerking zoeken in de planvorming. De waterschappen zijn reeds gestart met hun planvormingsprocessen.

2. *De doelen van het vigerend PWP 2010-2015 zijn nog actueel maar er ligt nog een grote opgave in de realisatie van het beleid in de planperiode 2016-2021.*

- Dit blijkt uit de tussentijdse evaluatie van het vigerend PWP (Evaluatierapportage Provinciaal Waterplan, Commissie ER 31 mei 2013, documentnummer 3383529).

Consequenties

1. *De herziening van het PWP 2010-2015 zal naar verwachting beleidsinhoudelijk beperkt zijn.*

- Waar het gaat om de wettelijke of anderszins verplichte taken kan de discussie worden gevoerd over de wijze waarop deze moeten worden ingevuld (is innovatie mogelijk?) (zie bijlage 1);
- Waar het gaat om de eigen Brabantse beleidsambities zal de herziening zich vooral richten op de volgende vragen:
 - Wil Brabant versterkt inzetten op de positionering van de Brabantse grondwatervoorraad (t.b.v. drinkwater) als strategisch belang? Dit is op dit moment al een speerpunt van het Brabantse waterbeleid;
 - Wat betekenen duurzaamheid en klimaatverandering voor het waterbeleid? Deze onderwerpen zijn ook onderdeel van lopende processen zoals het Deltaprogramma, Kaderrichtlijn Water (KRW) en Richtlijn OverstromingsRisico (ROR). Ook de Europese Commissie vraagt om extra aandacht voor klimaatverandering in waterplannen;
 - Houden we de huidige Brabantse beleidsambities overeind en/of zijn nieuwe ambities gewenst?

Datum

3 december 2013

Documentnummer

3506338

2. *De uitvoeringskracht moet worden vergroot om de resterende opgave van het strategisch waterbeleid in de periode 2016-2021 te realiseren*

- De rol van de provincie verandert naar een dienstbare overheid die partijen in de samenleving uitnodigt om mee te werken aan het realiseren van maatschappelijke doelen. Dit heeft als consequentie dat de beleidsvormingsprocessen daarop moeten worden ingericht. Voor de herziening van het PWP zal de provincie daarom een innovatief beleidsvormingsproces doorlopen met als doel de PWP-beleidskaders zo te formuleren dat er handelingsruimte ontstaat voor stakeholders (“uitnodigingsbeleid”).
- In het beleidsvormingsproces zal de provincie sturen op:
 - Het verbinden van de inhoud van het waterbeleid aan andere thema’s als vrijetijdseconomie, watergebonden bedrijvigheid, gezondheid, cultuurhistorie, transport, etc. (cross-overs met andere provinciale doelstellingen);
 - Proces: partners, initiatiefnemers in de samenleving incl. “unusual suspects” verbinden aan het waterbeleid en hun uitnodigen om mee te denken over enerzijds hun bijdrage aan waterdoelen maar anderzijds juist genoemde cross-overs te maken en nieuwe allianties aan te gaan.
- Een groot deel van de uitvoering van het vigerende PWP vindt plaats in de vorm van een prestatieovereenkomst tussen provincie en waterschappen (BO2, 2007-2015). De waterschappen willen hieraan een vervolg geven. Of er een nieuwe BO komt en op welke manier die wordt ingevuld maakt onderdeel uit van het PWP-proces.

3. *Bij de herziening van het PWP zullen we rekening houden met andere lopende trajecten/projecten*

- Volgens planning wordt het wetsvoorstel Omgevingswet in 2014 in de Tweede en Eerste Kamer behandeld en vervolgens stapsgewijs ingevoerd. Uiterlijk in 2018 heeft de Omgevingswet de huidige wet- en regelgeving (o.a. Waterwet, Wet bodembescherming, Wet milieubeheer) volledig vervangen. Het is dan aan GS om te beslissen op welk moment de provincie Noord-Brabant zal starten met het opstellen van een Omgevingsvisie. Bij de herziening van het PWP zullen we rekening houden met de komst van een Omgevingsvisie zodat het PWP daarin moeiteloos kan worden geïntegreerd.
- De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van provincies kunnen verschuiven onder invloed van eventuele nieuwe afspraken voortvloeiend uit (de evaluatie van) het nationale Bestuursakkoord Water (BAW d.d. april 2011) en de governance-afspraken tussen Rijk en regionale partners over voortzetting en uitvoering van het

ationale Deltaprogramma na 2015. In het PWP zullen de uitkomsten van beide ontwikkelingen worden meegenomen.

Datum

3 december 2013

Documentnummer

3506338

Europese en internationale zaken

Zie kernboodschap 1.

Communicatie

Over de voorbereiding van het planproces PWP vindt momenteel intensief overleg plaats met de waterschappen. Het doel is een planproces in te richten dat veel ruimte geeft voor communicatie met stakeholders.

Vervolg

GS zijn gestart met de voorbereiding van het proces om het PWP 2010-2015 te herzien.

In nauw overleg met de waterschappen denken we na over de invulling van een innovatief planproces waarmee stakeholders nadrukkelijk worden uitgenodigd. In dat proces kan PS op een aantal momenten haar kaderstellende rol spelen (zie ook bijlage 2):

1. 28 Februari 2014: Brabantse Waterdag

I.h.k.v. uw beeldvorming organiseren we in samenwerking met de waterschappen deze conferentie om de belangrijke trends en ontwikkelingen te bespreken met stakeholders. Het doel van de Brabantse Waterdag is het creëren van een gezamenlijk beeld van kernwaarden en uitgangspunten voor het provinciaal waterbeleid;

2. Mei 2014: startnotitie in commissie Ecologie en Ruimte

I.h.k.v. uw oordeelsvorming stellen wij onder andere op basis van de opbrengst van de Brabantse Waterdag een startnotitie op. Deze startnotitie dient na bespreking door uw commissie als input voor het vervolg van de dialoog met stakeholders en “unusual suspects”.

3. Juni-Oktober 2014: Ontwikkel dialoog

Op basis van de resultaten van de Brabantse Waterdag bereidt GS de dialoog voor met stakeholders over de ontwikkelrichting van het Brabants waterbeleid. Wat zijn de ontwikkelopgaven? Wat betekenen die voor het waterbeleid, zowel voor de beleidsinhoud als voor de sturing (Welke rol van de provincie is nodig? Waar en hoe maakt de provincie het verschil? Op welke onderwerpen kunnen provinciale doelen worden gekoppeld aan doelen van stakeholders?). Het proces voor deze dialoog moet nog worden ingevuld.

4. December 2014: KRW-onderdelen van het waterbeleid ter inzage gedurende 6 maanden;

5. Februari 2015: Ontwerp herzien PWP 2016-2021 in commissie Ecologie en Ruimte;

6. Mei-juni 2015: inspraakperiode herzien PWP (loopt in de planning parallel aan inspraakperiode van (de opvolger van) het Nationaal Waterplan;

Datum

3 december 2013

Documentnummer

3506338

Innovatief planproces

Parallel aan het bovenstaande centrale kaderstellende proces organiseren wij inspiratiesporen:

a. Aanhaken en verbinden van relevante initiatieven en evenementen van derden (o.a. van stakeholders en kennisinstellingen) in de Brabantse samenleving;

b. Innovatiesessies:

- trends en ontwikkelingen (interviews met sleutelpersonen op nationaal en provinciaal niveau);
- water en samenleving. Sessie met stakeholders (Waar zit energie voor sterkere uitvoering? Hoe komen we tot cocreatie?);
- waterdenktank: sessies over alliantievorming en crossovers (met pioniers en “dwarsdenkers” o.a. uit de designwereld)
- optioneel: komen tot externe ambassadeurs voor Brabantse waterzaken?

Bijlagen

1. Overzicht wettelijke taken
2. Planning PWP-proces

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
de voorzitter

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. W.G.H.M. Rutten

Auteur: R.H.M. Heijltjes, RHeijltjes@brabant.nl, toestel (06) 27 74 51 87
Natuur en Milieu/Afdeling Grondwater